

Memo

Aan: 10.2 e (Ministerie EZK), 10.2 e (ACM)
Van: directie SGR/Legal Counsel SGR
Datum: 17 november 2020
Onderwerp: (overgangsregeling) voucherbank

Inleiding

Op 10 november jl. heeft SGR telefonisch overleg gehad omtrent de voucherbank en de gevolgen van de komst van een voucherbank voor de huidige regeling omtrent de onder SGR garantie gebrachte Corona vouchers. Naar aanleiding daarvan is SGR verzocht om met een aantal concrete voorstellen te komen (ervan uit gaande en op voorwaarde dat de Voucher Bank er komt) met betrekking tot dekkingsbeleid, eventuele overgangsregelingen en uitvoeringsregelingen. Hieronder geven wij onze visie op deze punten. Wel maken wij het voorbehoud dat concrete bestuursbesluiten hierover nog moeten worden genomen en dat wij voor bepaalde zaken ook de toestemming van onze Raad van Toezicht nodig hebben, die in dit stadium van het overleg nog niet (volledig) in deze kwestie betrokken zijn. Uiteraard staan we open voor nader overleg.

Dekking in tussenliggende periode

Kort is nog even ter sprake gekomen de vraag of consumenten die aanvankelijk een voucher hebben geaccepteerd, maar die uiteindelijk na ommekomst van 6 maanden toch hun geld terug hebben gevraagd, nog gedekt zijn onder de garantieregeling van SGR gedurende de tussenliggende periode waarin ze het geld nog niet hebben terugontvangen van de organisator. Ja, immers de voucher is er nog steeds. De voucher wordt pas waardeloos of ongeldig als de consument zijn geld terug heeft ontvangen.

Overgangsregeling

De huidige voucherregeling houdt in dat deelnemers nog tot en met 31 december 2020 vouchers met een looptijd van 12 maanden kunnen verstrekken bij annulering van reizen om (kortgezegd) Covid-19 redenen. Het bestuur van SGR is vooralsnog niet voornemens om een aanvullend bestuursbesluit te nemen tot verlenging van de voucherregeling vanwege de benodigde additionele vermogensdekking die dit met zich meebrengt. Dit houdt in dat de deelnemers voor reizen die geboekt worden in 2021 en moeten worden geannuleerd wegens Covid-19 aan de consument geen door SGR gedekte corona-voucher kunnen verstrekken.

Mocht er om wat voor reden dan ook uiteindelijk toch geen voucherbank komen, dan is er wat SGR betreft ook geen overgangsregeling nodig. Ervan uitgaande dat de voucherbank er wel komt, dan denkt SGR aan de volgende 'overgangsmaatregelen' in onderstaande situaties:

1. *Reizen met vertrek begin 2021 die op of rond 31 december 2020 worden geannuleerd wegens Covid-19 met de toezegging dat een Corona-voucher wordt verstrekt, maar waarvoor geldt dat de voucher nog niet daadwerkelijk is uitgegeven.*

SGR is bereid om garantie te verstrekken op deze vouchers mits het gaat om reizen die geboekt zijn in 2020 en de Corona-voucher uiterlijk in de maand januari 2021 wordt uitgegeven.

2. *Reizen die geboekt zijn in 2020, met vertrek in 2021, maar die nog niet geannuleerd zijn per 31 december 2020, maar alsnog in 2021 worden geannuleerd wegens Covid-19.*

SGR is bij de komst van de voucherbank bereid om de dekking op Corona-vouchers nog enige tijd voort te zetten na 31 december 2020 mits de oorspronkelijke reis geboekt is in 2020. De cruciale vraag is natuurlijk hoe lang een dergelijke overgangperiode zou moeten duren. Gedacht kan worden aan het moment waarop de reisbeperkingen weer worden opgeheven en de branche weer in staat is om reizen uit te voeren. Dit is een lastige 'grens' want hoeveel landen moeten dan de code 'geel' krijgen (en kijken we dan alleen naar Europa of ook wereldwijd?) voordat het eindpunt van de dekking wordt bereikt. Ook voor SGR is het belangrijk om een concrete verlengingsperiode vast te leggen in een bestuursbesluit, waarvoor geldt dat afhankelijk van de omstandigheden, er wellicht nadien nog een extra verlenging kan plaatsvinden. Gedacht wordt momenteel aan het verlengen van de voucherregeling voor reizen geboekt in 2020 tot 31 maart 2021. Tot die tijd kunnen er nog vouchers worden uitgegeven met de maximale looptijd van 12 maanden. Deze datum is uiteraard enigszins arbitrair, maar op dat moment zijn wel de meeste wintersportvakanties achter de rug en volgt de eerstvolgende 'piek' qua boekingen dan rond de meivakantie.

3. *Vouchers waarvan de looptijd van 12 maanden verstreken is en de garantie van SGR derhalve is vervallen terwijl de consument zijn reissom niet heeft terugontvangen en de deelnemer inmiddels (dus na ommekomst van die 12 maanden) alsnog failliet is gegaan.*

Met de komst van de voucherbank is SGR bereid om toch garantie te blijven geven na ommekomst van die 12 maanden. Dit om de consument tegemoet te komen. De consument heeft op deze wijze comfort dat de voucher die hij heeft geaccepteerd ook daadwerkelijk wordt uitgekeerd indien die nog niet is ingezet. Bovendien wordt hiermee voorkomen dat claimorganisaties er een businessmodel van maken om vlak voor ommekomst van de 12 maanden proberen om de deelnemers die de vouchers nog niet terugbetaald hebben, failliet te laten verklaren. Dit terwijl de reisbranche dit met de komst van de voucherbank nu juist proberen te voorkomen.

De vraag is of deze verlenging van de dekkingsperiode door SGR nog moet worden begrensd. Wellicht dat dit niet nodig is indien de voucherbank de deelnemers voldoende financiële slagkracht geeft.

Ervan uitgaande dat deelnemers vanaf 2^e kwartaal 2021 profijt moeten kunnen hebben van de voucherbank, zou kunnen worden overwogen de dekkingperiode uit te breiden van 12 na 18 maanden na uitgifte mits de voucher is uitgegeven in 2020. Dit zou dus niet moeten gelden voor reizen die geboekt zijn in 2020, maar waarvoor pas in 2021 een voucher wordt verstrekt (gevallen onder punt 2). Dan is immers de voucherbank een feit en moeten deelnemers in staat worden geacht de termijn van 12 maanden te halen.

Beleid reisondernemingen m.b.t. terugbetalingen zonder voucher

Er is gesproken over de wijze waarop reisondernemingen omgaan met de op hen rustende terugbetalingsverplichtingen m.b.t. in 2021 wegens Covid-19 geannuleerde reizen waarop geen voucher met SGR garantie is of kan worden uitgegeven. SGR stelt zich op het standpunt dat zij daar niet over gaat en dat het aan de reisondernemingen zelf (of de branche) is om daar beleid op te maken.

Systematiek terugbetalen reisgelden via voucherbank

Het lijkt SGR verstandig dat er bij het verstrekken van de leningsfaciliteit aan de reisondernemingen ook onderlinge afspraken worden gemaakt over hoe de terugbetalingsverplichtingen worden vormgegeven. Wat SGR betreft is de lening van de voucherbank bedoeld om de huidige vouchers 'uit de markt te halen' en mag deze faciliteit dus niet worden aangewend voor nieuwe boekingen (die moeten worden terugbetaald na annulering) of aangewend worden om andere verplichtingen na te komen. Ook kan SGR zich voorstellen dat er concrete afspraken worden gemaakt over een soort systeem waarbij geldt dat de vouchers met de oudste uitgifte datum als eerste worden terugbetaald. Op deze manier vindt de terugbetaling ook gespreid plaats. Dit is een punt dat door SGR ook in de Task Force met ANVR zal bespreken.

Discussie over aanpassing garantieregeling

We hebben kort gezegd gesproken over het verschil in visie omtrent de vraag of de garantieregeling van SGR momenteel ook vorderingen dekt c.q. zou moeten dekken van reizigers die geen voucher hebben geaccepteerd maar direct hebben geopteerd voor terugbetaling van de reissom. SGR is en blijft de mening toegedaan dat de huidige regelgeving (Richtlijn Pakketreizen en Nederlandse wet op de reisovereenkomst) reisondernemingen niet verplicht om ook garantie te geven bij (massale) annuleringen vanwege een overmacht situatie. De huidige garantieregeling ziet op insolventiedekking conform de richtlijn pakketreizen en de wet op de reisovereenkomst en is hier dan ook niet op afgestemd. De garantieregeling biedt (als we de tijdelijke dekking van uitgegeven Corona-vouchers even buiten beschouwing laten) kort gezegd dekking voor consumenten die op het moment van faillissement van de deelnemer op reis zijn dan wel nog op reis gaan aangezien zij een vordering op de deelnemer hebben die is ontstaan omdat de deelnemer "wegens financieel onvermogen niet presteert", aangezien de reis niet wordt uitgevoerd vanwege faillissement (artikel 3 lid 1 garantieregeling). Er bestaat op basis van de huidige garantieregeling geen dekking op reizen die reeds vóór faillissementsdatum geannuleerd zijn wegens een andere oorzaak,

in dit geval de onvoorziene buitengewone omstandigheid Covid-19. Dergelijke vorderingen van consumenten zijn niet ontstaan 'wegens' het financieel onvermogen van de deelnemer (maar vanwege de onvoorziene buitengewone omstandigheid).

Niettemin hebben wij als SGR te kennen gegeven dat wij voor de lange termijn best de discussie willen aangaan over mogelijke aanpassingen in onze garantieregeling met betrekking tot het bieden van garantie op terugbetalingen n.a.v. massale annuleringen bij onvoorziene buitengewone omstandigheden. SGR ziet dit echter als een Europees rechtelijke aangelegenheid en zal dus door de stake holders in Europa dan wel door de Europese wetgever moeten worden opgelost. SGR wenst eerst de evaluatie af te wachten van de Richtlijn Pakkotreizen alvorens op dit punt wellicht na afstemming met andere Europese garantiefondsen wijzigingen in de garantieregeling kunnen worden overwogen.
